

**Plan Rozwoju Miejscowości
Szufnarowa
2007 - 2013**

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. Podstawowe informacje	4
1.1. Historia	4
1.2. Położenie geograficzne	5
III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	7
1. Środowisko przyrodnicze	7
2. Środowisko kulturowe	10
3. Gospodarka przestrzenna i infrastruktura techniczna	16
4. Sfera gospodarcza	18
IV. ANALIZA SWOT	20
1. Sfera potencjałów – standard życia	20
2. Sfera społeczna – jakość życia, tożsamość i wartość życia wiejskiego	21
3. Sfera gospodarcza – byt	22
V. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI	24
VI. DŁUGOTERMINOWY PLAN ROZWOJU	25
1. Priorytety	25
2. Uzasadnienie	25
3. Cele	27
4. Wykaz i harmonogram realizacji projektów na okres 2007 – 2013	29
VII. KRÓTKOTERMINOWY PLAN ROZWOJU	30
1. Opis planowanego przedsięwzięcia	30
2. Kosztorys planowanego przedsięwzięcia	31
3. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia	32
4. Lokalizacja planowanego przedsięwzięcia	33

I. WSTĘP

Niniejszy dokument powstał w kontekście procesu wdrażania funduszy strukturalnych. Realizowany będzie między innymi w ramach działań Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 .

Opracowanie, a następnie wdrożenie Planu Rozwoju Miejscowości Szufnarowa wiąże się z określonymi korzyściami dla społeczności lokalnej:

1. możliwością korzystania z funduszy strukturalnych i innych zewnętrznych źródeł finansowania działań rozwojowych,
2. zdynamizowaniu rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości, dzięki pojawiającym się nowym możliwościom podejmowania działań rozwojowych,
3. wzrostem atrakcyjności życia społeczno-kulturalnego,
4. wdrażaniu pozytywnych zmian akceptowanych przez mieszkańców,
5. aktywizacją społeczności lokalnej; wzrostem tożsamości z miejscem zamieszkania i stopnia integracji mieszkańców wokół działania na rzecz własnego środowiska – miejscowości,
6. stworzeniem lokalnego forum wymiany informacji i doświadczeń.

II. PODSTAWOWE INFORMACJE

1.1. Historia

Najstarsze wzmianki dotyczące miejscowości Szufnarowa sięgają czasów średniowiecznych. Już Jan Długosz w swych zapiskach wspomina miejscowość pod nazwą Schuffnerhaw, z zaznaczeniem jej miejsca położenia. Opisy mówią, iż teren wsi należał do tzw. klucza konickiego (Konice obecnie część wsi Wielopole) .

Szufnarową założył w początkach XV w sołtys z Dobrzechowa niejaki Włościbor. Nazwa miejscowości na przestrzeni wieków ulegała zmianom i nie ma pewności skąd wzięła się obecna.

Szufnarowa była własnością różnych rodów. Najpierw posiadali ją potomkowie Włościbora (Mikołaj, Jan, Klemens, Katarzyna). W roku 1506 wieś przeszła pod zarząd Fidei Szufnarowskiej. W 1508 roku należała do Jakuba i Jana z Szufnarowej. Wiera Szufnarowa była właścicielką od 1536, a następnie przeszła pod władanie Jana Kozłowskiego.

Początek XIX dał przynależność Szufnarowej ks. Jabłonowskiemu, by pod koniec XIX (1862) przejść w posiadanie Witolda Bogusławskiego. Sprzedał on częściowo Szufnarową rodzinom żydowskim, zaś pozostała część została rozparcelowana.

Z historii wsi warto zanotować niektóre wydarzenia, o których opowieści były przekazywane z pokolenia na pokolenie, a pozostające w pamięci najstarszych mieszkańców do dnia dzisiejszego, w szczególności:

- epidemie; zwłaszcza cholery panującą w okresie powstania listopadowego i w latach późniejszych,

- pobyt w roku 1880 na terenie wsi księdza Stojałowskiego – działacza chłopskiego, który zorganizował wiec chłopski. W chwili obecnej na Wytrząsce stoi krzyż upamiętniający ten fakt,
- I Wojnę Światową i działania wojenne, które przetoczyły się szybko jednakże nie bez szkód dla miejscowości, przez którą przemieszczały się wojska austriackie i rosyjskie. Wówczas wielu mężczyzn zostało zmobilizowanych do obrony twierdzy Przemyśl. Około 40 żołnierzy ze wsi zginęło, wielu dostało się do niewoli rosyjskiej,
- tragiczną dla wsi II Wojnę Światową. W łapankach zginęło kilka osób. W 1944 r. w czasie działań wojennych zginęły dwie rodziny: Drygasów i Szteligów.

1.2. Położenie geograficzne i administracyjne

Szufnarowa jest największą pod względem obszaru miejscowością w Gminie Wiśniowa. Rozciąga się wzdłuż drogi wojewódzkiej Dąbie – Wiśniowa – nr 998 na odcinku około 7 km. Miejscowość liczy 1278 osób, co daje 15,05 % ludności całej Gminy i zajmuje obszar 14,977 km² (jest to 17,98% powierzchni Gminy). Geologicznie leży na przedpolu płaszczowiny skalnej, która jako forma geologiczna liczy sobie około 70 mln lat. Układ warstw skalnych w Szufnarowej można prześledzić na podstawie profilu wierceń geologicznych prowadzonych w latach 1972 – 1974. Najgłębszy otwór *Szufnarowa 1* o głębokości 4897 m wykazuje, że do 20 m sięgają skały i osady czwartorzędowe, a dopiero na głębokości 4274 m występują utwory jurajskie a pod nimi kredowe.

Morfologicznie Szufnarowa leży na Pogórzu Karpat. Jest to Pogórze Ciężkowickie zbudowane z fliszu karpackiego (piaskowiec, łupki, rogowce).

Najwyższe wzniesienie miejscowości znajduje się przy granicy z Pstrągówką - 447 m n.p.m. a drugie z przeciwnej strony wsi na tzw.

Pinkówce – 442 m n.p.m. Doliną otoczoną tymi wzniesieniami płynie główna rzeka Szufnarówka .

Miejsce najniższe znajduje się na granicy z Wiśniową i położone jest na wysokości około 285 m n.p.m.

Wzgórza otaczające dolinę Szufnarówki pocięte są dolinami bocznymi, co daje urozmaicenie i piękno tego terenu. Liczne i dosyć zróżnicowane są źródła dające początek małym potoczkom, a głębsze, które po ujęciu i obudowaniu tworzą lokalne studnie lub zbiorniki wodne będące początkiem licznych wodociągów grawitacyjnych dostarczających wodę do gospodarstw i domostw. Na terenie miejscowości stwierdzono także występowanie źródeł siarczanowych.

III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI

Z miejscowością Szufnarowa wiąże się pewna legenda...

Na północnym końcu wsi znajduje się skała, która jeżeli wejść na nią, dudni tak głucho jakby była pusta.

Na tej skale zbudowany był zamek, w którym mieszkał rycerz Szufnar - założyciel wsi. Rycerz ten, wraz ze swoim jedynym synem brał udział w wojnach z Tatarami. Podczas jednej z wypraw wojennych, syn został pojmany w niewolę i zginął w straszliwych mękach. Zrozpaczony ojciec zapalał nienawiścią do wrogów i poprzysiągł im okrutną zemstę.

Pewnego razu wrócił z wyprawy z gromadą jeńców skutych łańcuchami, wyglądającymi jak szkielety. Wtrącił ich do podziemi zamku. W każdą rocznicę śmierci syna wybierał jednego z nich i głodził aż do śmierci. Jeżeli nieszczęśnik nie umierał szybko, sam odbierał mu życie - w ten sposób mściwy starzec zgładził wszystkich swoich więźniów. Wkrótce po śmierci ostatniego sam ciężko zachorował. W chwili jego śmierci rozszalała się straszliwa burza. Od uderzeń piorunów zamek spłonął a wraz z nim ciało starca. Ludzie ogarnięci bojażnią z daleka omijali ruiny zamku. Na pamiątkę tego, skała na której rzekomo miał stać ów zamek nazywana jest Dudniaczem.

1. ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

1.1. Parametry klimatyczne

Rejon Pogórza Strzyżowskiego i Dynowskiego należą do klimatów kształtowanych pod wpływem gór i wyżyn.

Wpływ klimatów wyżynnych zaznacza się dużymi dobowymi amplitudami temperatur i o wiele niższymi i łagodniejszymi amplitudami rocznymi. Sumy roczne opadów nie są wysokie i są

zbliżone do średniorocznych kraju. Wiosny znacznie się opóźniają. Zimą zimne powietrze gromadzi się w wąskich dolinach, tworząc zastoiska chłodnych mas powietrza. Często są tu również zjawiska inwersji.

Pewną amplitudę klimatyczną dla gminy stanowią powtarzające się opady gradu, które obejmują swym pasem między innymi Górną Szufnarową.

Okres wegetacyjny trwa około 200 dni, przy czym okres aktywnego rozwoju roślin, przy średniej temperaturze dobowej 10 C, wynosi około 160 dni.

Na teren Szufnarowej docierają wiatry halne wiejące od Przełęczu Dukielskiej. Kierunek i prędkość wiatru w znacznym stopniu kształtuje rusztowy układ dolin rzek i potoków.

1.2. Gleby

Gleby Szufnarowej należą do gleb górskich, gdyż znaczna część wsi położona jest powyżej 400 m n.p.m. Są to przeważnie gleby słabe i średnio urodzajne. Lepsze gleby znajdują się na stokach dosłonecznych, ale tam znaczne pochyłości utrudniają uprawę i mechanizację. Rolnictwo rozwija się słabo (niekorzystna konfiguracja terenu, strome stoki, wąskie drogi leżące w wąwozach utrudniają przejazd ciągników z maszynami rolniczymi, brak następców oraz nieopłacalność). Z tego względu na opuszczonych polach rosną samosiewy drzew tworząc nowe obszary leśne. Tereny mało dostępne dla upraw porastają lasy, których najwięcej jest w północnej części wsi.

1.3. Świat roślinny i zwierzęcy

Miejscowość Szufnarowa jest miejscowością typowo rolniczą, położoną na terenie otuliny Czarnorzecko-Strzyżowskiego Parku Krajobrazowego.

Na obszarze miejscowości wyróżnione zostały zbiorowiska roślinności leśnej. Dominującym zespołem roślinnym jest grąd *Tilio - carpinetum*, z bukiem któremu towarzyszy grab, sporadycznie klon i lipa, oraz jodła i brzozy (czarna i brodawkowata). Znaczny udział ma również zbiorowisko buczyny karpackiej *Dentario glandulosae - Fagetum* zajmujące najbardziej strome, chłodne zbocza północne, bądź też przypotokowe partie głębokich wąwozów. Ważną rolę odgrywają tu olsza i jesion, którym towarzyszy buk a także jodła występująca sporadycznie na obrzeżach płątów.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji odnotowano tutaj 165 gatunków roślin naczyniowych. Grupa roślinności drzewiastej obejmuje 45 gatunków.

Spośród roślin chronionych występują:

buławnik mieczolistny, zimowit jesienny, wawrzynek wilczełyko, kruszczyk szerokolistny, skrzyp olbrzymi, wroniec widlasty, widłak jałowcowaty, paprotka zwyczajna, pierwiosnek wyniosły, kalina koralowa, kopytnik pospolity, przytulia wonna, bluszcz pospolity.

Świat zwierzęcy uwidacznia się występowaniem kumaka górskiego i salamandry plamistej. Spośród dużych ssaków liczna jest sarna, rzadsze są dziki i jelenie.

Drapieżne ptaki reprezentują: puchacz, jastrząb, myszołów zwyczajny. Spośród innych gatunków awifauny występuje tutaj sójka, kowalik, drozdy i dzięciołowate. Gady reprezentuje liczny tutaj zaskroniec.

2. ŚRODOWISKO KULTUROWE

2.1. Architektura wiejska, ukształtowanie przestrzeni publicznej

Mieszkańcy Szufnarowej pod względem etnicznym stanowili jednolitą polską narodowość. Budownictwo od zarania dziejów miejscowości stanowiły drewniane domy kryte strzechą.

W późniejszych latach wieśniacy budowali domy murowane, z cegły, kryte dachówką. Zazwyczaj przeważały budynki mieszkalno-inwentarskie, tzn. w jednej części kuchnia i pokój, w drugiej pomieszczenia dla inwentarza żywego oraz boisko – pomieszczenie na pasze i zboże.

Obecnie w miejscowości przeważają gospodarstwa złożone z murowanego domu oraz budynków inwentarskich i gospodarczych. Rozkład wsi ma charakter typowej ulicówki (miejscowość położona jest w zasadzie wzdłuż drogi), z kilkoma przysiółkami.

2.2. Obiekty zabytkowe

Ze względu na burzliwe dzieje miejscowości Szufnarowa obiektów zabytkowych zachowało się niewiele. Do najważniejszych należą:

- krzyże i kapliczki z okresu XIX w. i początków XX w, jedna drewniana i dwie murowane.

Fot.1. Kamienna kapliczka z 1888 r.

- drewniane budynki kryte strzecha,
- ponad 100 letni budynek szkoły podstawowej,
- młyn (wiatrak) na przysiółku Rzeki – Górne zaliczany przez znawców do grupy turbin wietrznych, konstrukcji o rodowodzie amerykańskim. Zbudowany jest z drzewa, szalowany deskami i nakryty dachem z lepikowej blachy. Na dachu umieszczone jest ośmiopłatowe koło, które za pośrednictwem dwóch trybów przekazuje swe obroty żelaznej ośce, tkwiącej na kamieniu. Górny kamień jest ruchomy, dolny nie – sypane między nie ziarno ulegało zmieleniu. Podobne wiatraki stoją przy budynku muzeum.

Fot.2. Wiatrak

- skansen „Jak żyli i pracowali przodkowie”. Znajdują się tu eksponaty związane z życiem i pracą ludzi z tego terenu gromadzone przez ks. Proboszcza Bronisława Domino.

W ostatnich latach na polach Szufnarowej podczas głębszej orki znaleziono dwie siekierki krzemienne, prawdopodobnie z epoki kamienia gładzonego. Znajdują się one w zbiorach w/w muzeum.

W roku 1970 staraniem ks. Bronisława Domino został wybudowany parterowy, murowany kościół – wbrew woli władz, później oficjalnie powstała parafia. Utworzony został cmentarz, na którym spoczywa już ponad 600 osób. Na cmentarzu wybudowana jest kaplica cmentarna.

W ciągu 30 lat pracy duszpasterskiej ks. Domino wybudował okazałą plebanię, punkt katechetyczny, trzy parkingi oraz stworzył muzeum wsi – Jak żyli i pracowali nasi przodkowie. Zgromadził ponad 1000 eksponatów związanych z rolnictwem, gospodarstwem domowym, tkactwem szewstwem. W zbiorach znajdują się przedmioty używane w gospodarstwie domowym, gospodarstwach

rolnych, stanowiska związane z wykonywanymi zawodami, m.in. kowalstwem, szewstwem, rzeźnictwem, rymarstwem, kołodziejstwem, bartnictwem i in., pamiątki wojskowe, kolekcja lamp naftowych, żelazek, przybory szkolne, pamiątki sakralne związane z wyposażeniem kościołów, jest też ciekawa ekspozycja dawnych środków transportu, stary młyn, studnia z żurawiem.

Fot.3. Pierwsze eksponaty – stępy, dzieże, miodarka...

Fot.4. Warsztat i narzędzia stolarskie

W roku 1999 w Rzeszowie opracowane zostało Studium Ochrony Wartości Kulturowych i Krajobrazu, w którym stwierdzono 7 stanowisk archeologicznych świadczących o tym, że teren ten był od bardzo dawna zamieszkały.

2.3. Tradycje, obrzędy, gwara

Bogate zwyczaje związane są ze Świętami Bożego Narodzenia. Przed Wigilią obowiązuje post. Do domu przynosi się wiązanekę słomy, by na przyszły rok zboże się rodziło. Kolacja wigilijna składa się z 12 dań, niezjedzone resztki zostawiane są dla krów.

Kolędnicy z turoniem, szopką lub gwiazdą chodzą po domach począwszy od Nowego Roku lub Trzech Króli.

Do innych świąt obchodzonych dawniej i dziś należy:

- Święto Matki Boskiej Gromniczej, w które poświęca się gromnice,
- Niedziela Palmowa,
- Święta Wielkanocne związane z dzieleniem się jajkiem i składaniem życzeń,
- Zielone Świątki gdzie domy mai się gałęziami,
- Święto Matki Boskiej Zielnej związane ze święceniem wieńców z ziół, zbóż i kwiatów.

Tradycje na wsi podtrzymywane są jedynie dzięki starszym ludziom, którzy przekazują je młodym.

Przez Szufnarową corocznie przechodzi pielgrzymka z Warszawy do Miejsca Piastowego.

2.4. Dawne zawody, organizacje społeczne, działalność kulturowa

Do dnia dzisiejszego w Szufnarowej działa kilka organizacji społecznych zrzeszających miejscową ludność.

Od ponad 25 lat na terenie miejscowości działa klub sportowy „Albatros” posiadający sekcję piłki nożnej. Klub posiada boisko sportowe, na którym organizowane są mecze piłki nożnej.

Koło Młodzieży działało już w okresie przedwojennym (1936r). Po II wojnie światowej w szkole działały ZMP i ZHP. Później działalność ta zupełnie zanikła.

Z organizacji społecznych we wsi można wyróżnić OSP o prawie 100 letniej tradycji, która posiada okazały budynek remizy z przeznaczeniem na Dom Ludowy, Koło Gospodyń Wiejskich i Kółko Rolnicze założone w 1896 roku.

Na terenie Szufnarowej działa także Międzyszkolny Zespół Wokalny.

Z mieszkańców wsi zajmujących się twórczością ludową wymienię Rozalię Ząbik tworzącą piękne wieńce żniwne.

Corocznie społeczność Szkoły Podstawowej w Szufnarowej wraz z Gminą jest organizatorem:

- Międzywojewódzkich Spotkań Kapel Ludowych,
- turniejów wsi,

- święta pieczonego ziemniaka

3. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I SPOŁECZNA W PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

3.1. Sieć drogowa i dostępność komunikacyjna

Szufnarowa jest największą pod względem obszaru miejscowością w Gminie Wiśniowa. Rozciąga się wzdłuż drogi wojewódzkiej Tuszyna-Ropczyce–Wiśniowa nr 986 na odcinku około 7 km.

3.2. Wodociągi i kanalizacja

Część miejscowości zaopatrywana jest z lokalnej wiejskiej sieci wodociągowej grawitacyjnej, natomiast pozostała część z indywidualnych studni.

Zbiorczej kanalizacji sanitarnej jest brak. W indywidualnych gospodarstwach istnieją przydomowe zbiorniki (szamba), z których odpady komunalne wywożone są do oczyszczalni .

3.3. Sieć telefoniczna

Miejscowość posiada sieć telefoniczną, toteż wiele domów posiada telefon stacjonarny. Dodatkowo we wsi zostały wybudowane 3 stacje przekaźnikowe różnych sieci, co uzupełnia ofertę firm telekomunikacyjnych.

3.4. Zaopatrzenie w gaz oraz energię elektryczną

Szufnarowa posiada dobrze rozbudowaną sieć gazową. Istniejące sieci gazowe i stacje redukcyjne w większości zabezpieczają bieżące potrzeby. Sieć gazowa wymaga jednak dalszej rozbudowy i modernizacji.

Rozbudowana sieć dystrybucji butli z gazem płynnym pozwala na wykorzystanie gazu do celów bytowych i grzewczych w budynkach niepodłączonych do gazociągu.

Istniejący stan systemu energetycznego we wsi pokrywa aktualne potrzeby w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną. Wymaga on jednak ciągłej rozbudowy.

3.5. Miejsca sportu, rekreacji i publicznych spotkań

W Szufnarowej znajduje się boisko sportowe. Dodatkowo istnieje możliwość prowadzenia działalności sportowej, kulturalnej lub świetlicowej w pomieszczeniach Domu Ludowego. Dom Ludowy jest też miejscem organizacyjnych spotkań mieszkańców.

3.6. Oświata (przedszkola, szkoła, biblioteka)

Szkoła w Szufnarowej powstała w 1861 roku. Mieściła się w starym budynku po karczmiu. Drugi budynek, jeszcze istniejący został wybudowany w 1892 roku (parter), natomiast piętro dobudowane zostało w 1908 r. Budynek ten spełniał funkcję szkoły przez ponad 100 lat, mieścił w swych murach nawet 300 uczniów w jednym roku szkolnym. Obecny nowy (trzeci) budynek szkoły wraz z pełnowymiarową salą gimnastyczną wybudowano w latach 1990 – 1999. Po wprowadzeniu reformy oświaty i utworzeniu szkoły sześcioklasowej przez kilka lat mieściły się w budynku po 4 oddziały gimnazjum, do którego dowożono uczniów z pobliskich miejscowości. Obecnie po wybudowaniu gimnazjum gminnego w budynku szkoły uczy się ponad 120 dzieci szkoły podstawowej.

Dawniej w wiosce były punkty biblioteczne w prywatnych domach. Obecnie istnieje filia biblioteki gminnej, która mieści się w budynku szkoły. Filia ta wspiera bibliotekę szkolną w zakresie nowych lektur i bajek.

4. SFERA GOSPODARCZA

4.1. Miejsca pracy, zakłady produkcyjne i usługowe

Z uwagi na brak przemysłu i zakładów produkcyjnych miejsca pracy są związane z pracą w gospodarstwach rolnych oraz w istniejących już małych firmach.

Głównym zajęciem ludności było rolnictwo, ale występowało zjawisko łączenia rolnictwa z pracą zawodową w pobliskich zakładach pracy w Strzyżowie i Rzeszowie. Ostatnio młodzi mieszkający w wiosce pracują wyłącznie poza rolnictwem. Rolnicy liczą na dopłaty unijne, które mogą zachęcić młodych do pracy na roli. Dziś rzemiosło wiejskie zupełnie upada. Umierają starzy rzemieślnicy, a młodzi nie widzą w rzemiośle wiejskim przyszłości. Rolnictwo wsi jest w małym stopniu towarowe. Pracuje raczej na potrzeby własnych rodzin. Istnieją kłopoty ze sprzedażą płodów rolnych, więc rolnictwo staje się nieopłacalne, pracochłonne i kosztowne.

We wsi jest 4 sklepy spożywczo-przemysłowe(2 sklepy są GS –u i 2 prywatne). W okresie wiosenno-letnim działa punkt skupu owoców.

4.2. Rolnictwo

Szufnarową charakteryzuje górzysty teren, nie pozwalający na pełną mechanizację prac związanych z działalnością rolniczą. Dodatkowo występują tu najgorsze warunki glebowe na terenie gminy.

Dominują tutaj małe gospodarstwa rolne o powierzchni 1-2 ha (średnia w powiecie strzyżowskim - 3,0 ha, natomiast w województwie - 3,5 ha), które uniemożliwiają utrzymanie się rolników tylko z pracy na swoim gospodarstwie rolnym oraz efektywne gospodarowanie. Wielkość i struktura gospodarstw oraz rodzaj produkcji rolnej nie odbiega charakterem od innych miejscowości w

gminach powiatu strzyżowskiego. O dużej skali rozdrobnienia świadczy fakt, że 28,6% ogólnej liczby gospodarstw mieści się w przedziale obszarowym do 2 ha, 25,2% stanowią gospodarstwa o powierzchni 2 - 3 ha, natomiast tylko 0,8% to gospodarstwa w przedziale 10-15 ha i 0,4% gospodarstwa powyżej 15 ha. Co trzecie gospodarstwo ma charakter karłowaty (poniżej 2 ha), co czwarte mieści się w przedziale od 2-3 ha, a co piąte - 3-4 ha. Sumując, gospodarstwa drobne i karłowate stanowią 72% ogólnej ich liczby, podczas gdy większe - powyżej 10 ha - stanowią 1,2%. Obecna struktura obszarowa wynika przede wszystkim z funkcji, jaką pełnią drobne gospodarstwa. Jest nią najczęściej wytwarzanie na potrzeby własne.

W szczególności gospodarstwa zajmują się uprawą warzyw, hodowlą trzody chlewnej, koni.

4.3 Agroturystyka

Nowym zjawiskiem gospodarczym jest rozwijający się rynek gospodarstw agroturystycznych i ekologicznych.

Warto wspomnieć, że Szufnarowa jest pierwszą miejscowością w gminie, w której rozpoczęto działalność agroturystyczną. Obecnie istnieje 3 takie gospodarstwa, które oprócz pięknych krajobrazów, świeżego powietrza oferują gościnne pokoje, całodobowe zdrowe wyżywienie, przejażdżki konne oraz wiele atrakcji.

Są warunki do przygotowania posiłków we własnym zakresie z wykorzystaniem produktów z gospodarstwa.: mleko, ser, masło, jaja, chleb domowego wypieku, owoce, warzywa.

Są tu doskonałe warunki do wypoczynku, na odreagowanie od miejskiego zgiełku blisko lasu, co jest rajem dla grzybiarzy i smakoszy jagód leśnych.

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron miejscowości, oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed Szufnarową.

Jest ona oparta na schemacie klasyfikacji dzielącym wszystkie czynniki mające wpływać na bieżącą i przyszłą pozycję miejscowości.

1. Sfera potencjałów – standard życia

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • dobrze rozwinięta sieć telefonów stacjonarnych i komórkowych, • atrakcyjna szkoła oraz filia biblioteki gminnej, • zagospodarowane boiska szkolne, • liczne zabytki, • gazyfikacja wsi, • wodociągi lokalne, • istniejący Dom Strażaka, • częściowo oświetlona droga wojewódzka 	<ul style="list-style-type: none"> • niska jakość miejscowych dróg, • brak placu zabaw dla dzieci, • brak chodników przy drodze wojewódzkiej, • słabo rozwinięta komunikacja PKS, • brak Internetu, • brak kanalizacji, • brak świetlicy dla młodzieży, • brak ścieżek rowerowych, • brak miejsc spotkań publicznych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • dostępność środków unijnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rosnące natężenie ruchu na drogach, • wysokie koszty inwestycji infrastrukturalnych

2. Sfera społeczna – jakość życia, tożsamość i wartość życia wiejskiego

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • życzliwa współpraca międzysąsiedzka, • wzrost zainteresowania mieszkańców estetyką otoczenia, • organizacja imprez kulturalnych, • walory przyrodniczo – krajobrazowe, • atrakcyjna szkoła, • filia biblioteki gminnej, • prężnie działająca Izba Regionalna „jak żyli nasi przodkowie”, • tradycyjna kuchnia, • baza noclegowa i gastronomiczna, • dobrze rozwinięte gospodarstwa agroturystyczne, • występowanie gospodarstw ekologicznych, • istniejące gospodarstwa - chów krów mlecznych, • budynki parafialne 	<ul style="list-style-type: none"> • malejący rynek pracy (wysoki poziom bezrobocia), • niewystarczająca ochrona obiektów zabytkowych, • duża odległość od stolicy województwa, • brak imprez integracyjnych, • brak rozwiniętych usług medycznych, • utrudniony dostęp do szkolnictwa wyższego, • niski stopień świadomości ekologicznej • niekorzystne tendencje demograficzne, migracja młodych ludzi do dużych miast
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • rozwój agroturystyki, • wzrost zainteresowania społeczeństwa turystyką, 	<ul style="list-style-type: none"> • migracja młodzieży do dużych miast, • brak edukacji ekologicznej,

<ul style="list-style-type: none">• możliwość korzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej,• liczny udział mieszkańców w organizowanych imprezach,	<ul style="list-style-type: none">• mała skuteczność w przeciwdziałaniu bezrobociu,
--	---

3. Sfera gospodarcza – byt

Silne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • czyste środowisko, • zasoby siły roboczej, • atrakcyjne tereny pod względem turystycznym i kulturalnym, • dobrze rozwinięte bazy noclegowe i turystyczne (gospodarstwa agroturystyczne), • istnienie małych podmiotów gospodarczych, • istniejące gospodarstwo ekologiczne, • ekologiczna oczyszczalnia przy szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • mała liczba podmiotów gospodarczych, • słaba edukacja ekonomiczna, • brak kanalizacji sanitarnej, • niedostateczne zaplecze do organizacji imprez kulturalnych, • trudne warunki geograficzne i glebowe do produkcji rolnej, • brak promocji miejscowości,
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • wzrost zainteresowania turystyką, • dostępność funduszy strukturalnych, • wzrost zainteresowania zdrową żywnością, 	<ul style="list-style-type: none"> • brak dostatecznej wiedzy mieszkańców na temat pozyskiwania środków z funduszy strukturalnych, • niska opłacalność produkcji rolnych, • wysokie koszty działalności gospodarczej,

V. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI.

Wizja to opis głównych pól aktywności w przyszłości, stanowiących najogólniejszy cel społeczności lokalnej.

Wizje miejscowości Szufnarowa określono w perspektywie do 2013 roku.

Wizja jest zapisem woli mieszkańców i deklaracją wspólnego urzeczywistniania celów. Wizja łączy w sobie prace wszystkich środowisk społecznych, sił i osób na rzecz jej realizacji.

Miejscowość Szufnarowa – atrakcyjne tereny agroturystyki i rekreacji dzięki przyjaznym mieszkańcom, rozwojowi rolnictwa, zachowaniu tradycji kulturowych oraz atrakcyjnym terenom dla rozwoju przedsiębiorczości.

VI. DŁUGOTERMINOWY PLAN ROZWOJU

1. Priorytety:

- Zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych;
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury;
- Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej;
- Podniesienie atrakcyjności kulturalnej i turystycznej;
- Rozwój przedsiębiorczości;
- Wzrost atrakcyjności inwestycyjnej;
- Zachowanie dziedzictwa kulturowego;

2. Uzasadnienie:

Rozwój infrastruktury technicznej stanowi istotny czynnik funkcjonowania jednostek samorządu terytorialnego, warunkują one bowiem prawidłowe funkcjonowanie całego organizmu lokalnego oraz stanowią czynnik hamujący lub przyspieszający procesy rozwojowe. Rozwój infrastruktury ma decydujące znaczenie dla powodzenia programów rozwoju obszarów wiejskich. Od poziomu rozwoju infrastruktury zależy poziom zaspokajania potrzeb społecznych mieszkańców oraz rozwój lokalnej gospodarki. Aby zapewnić wzrost jakości życia oraz dostosowania do standardów Unii Europejskiej niezbędne jest zwiększenie wydatków w tej dziedzinie, przede wszystkim należy zwrócić szczególną uwagę na inwestycje infrastrukturalne z zakresu ochrony środowiska i rozwoju infrastruktury społecznej.

Ważnym elementem kształtującym warunki życia mieszkańców na obszarach wiejskich jest stworzenie im warunków do aktywnego udziału w życiu gospodarczym miejscowości i gminy.

Na terenie miejscowości można znaleźć wiele ciekawych zabytków niespotykanych już obecnie m.in.: młyn, który zaliczany jest przez znawców do grupy turbin wietrznych, konstrukcji o

rodowodzie amerykańskim. Bogate dziedzictwo kulturowe oraz liczne zabytki są elementami warunkującymi atrakcyjność turystyczną miejscowości oraz wzbogacają życie kulturalne. Życie kulturalne jak i rozwój turystyki są elementem funkcjonowania agroturystyki, dzięki czemu umożliwiają spędzenie wolnego czasu stanowiąc atrakcję dla mieszkańców jak również przybyłych gości. Warto w tym miejscu wspomnieć, że miejscowość Szufnarowa jest pierwszą miejscowością w gminie, w której rozpoczęto prowadzenie działalności agroturystycznej. Położenie gospodarstw agroturystycznych niedaleko lasu z dala od miejskiego zgiełku jest doskonałym miejscem na wypoczynek i rajem dla grzybiarzy.

Do ważnych problemów społecznych i gospodarczych, z którymi boryka się miejscowość jest trudna sytuacja na rynku pracy oraz wysokie bezrobocie. Realizacja priorytetów wymagać będzie zastosowania technik przeciwdziałania bezrobociu oraz na dostosowaniu społeczności do ery społeczeństwa informacyjnego.

Realizacja priorytetów niniejszego planu wymaga mobilizacji i zaangażowania mieszkańców do podejmowania działań na rzecz poprawy warunków i jakości życia.

3. Cele:

Realizacja priorytetów wymaga osiągnięcia celów długoterminowych, które są zgodne z oczekiwaniami mieszkańców. Poniżej zaprezentowano cele ujęte w trzech sferach życia społeczności lokalnej, jaką stanowią mieszkańcy Szufnarowej.

Sfera gospodarcza

- ✓ rozwój działań na rzecz turystyki i agroturystyki oraz gospodarstw ekologicznych,
- ✓ podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałaniu bezrobociu i wzrostu przedsiębiorczości,
- ✓ realizacja programów z zakresu restrukturyzacji zatrudnienia w rolnictwie,
- ✓ wykorzystanie nowoczesnych technologii do promocji miejscowości,
- ✓ organizacja szkoleń, kursów umożliwiających zdobycie wiedzy z zakresu alternatywnych źródeł dochodów w gospodarstwach rolnych,
- ✓ Promowanie zróżnicowania działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w gospodarstwach rolnych.

Sfera społeczna

- ✓ zmniejszenie bezrobocia poprzez rozwój rynku pracy,
- ✓ poprawa centrum miejscowości w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej oraz standardu życia i pracy mieszkańców,
- ✓ rozwój infrastruktury sportowej,
- ✓ rozwój bazy kulturalnej i rekreacyjnej,
- ✓ działania na rzecz kompleksowego rozwoju usług pod potrzeby turystyki, sportu i rekreacji,

- ✓ uatrakcyjnienie przestrzeni publicznych służących zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w dziedzinie wypoczynku i rekreacji,
- ✓ podniesienie świadomości ekologicznej na terenie całej gminy.

Sfera potencjałów

- ✓ modernizacja infrastruktury wodociągowej oraz rozbudowa sieci kanalizacyjnej,
- ✓ budowa, rozbudowa i modernizacja ciągów pieszych oraz oświetlenia,
- ✓ budowa i przebudowa chodników, placów, dróg i parkingów,
- ✓ zachowanie i wyeksponowanie unikatowych zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- ✓ budowa i modernizacja oświetlenia,
- ✓ zapewnienie dostępności komunikacyjnej wszystkim mieszkańcom oraz przyjezdnym (poprawa stanu technicznego dróg),
- ✓ ograniczenie źródeł zanieczyszczenia środowiska,
- ✓ tworzenie infrastruktury umożliwiającej dostęp mieszkańców do sieci internetowej oraz nowoczesnych technologii,
- ✓ rozbudowa bazy kulturalnej,
- ✓ rewitalizacja obiektów zabytkowych.

4. Wykaz projektów do realizacji na okres 2007 – 2013 według kolejności:

1. Modernizacja i wyposażenie budynku OSP na potrzeby społeczności lokalnej,
2. Przebudowa drogi gminnej Nr 112452R Różanka – Niewodna-Szufnarowa; koszt projektu - 900,00 tys. zł; planowany okres realizacji inwestycji 2008 rok,
3. Przebudowa drogi gminnej Nr 112451R Wisniowa –Szufnarowa – Rakówki; koszt projektu – 1 000,00 tys. zł; planowany okres realizacji inwestycji 2009 rok
4. Przebudowa drogi gminnej Nr 112453 Niewodna – Szkotnik – Szufnarowa - Wytrząska; koszt projektu - 600,00 tys. zł; planowany okres realizacji inwestycji 2010 rok
5. Budowa kanalizacji sanitarnej we wsi Szufnarowa (18km),
6. Modernizacja i wyposażenie domu ludowego ("sołtysówka") na potrzeby mieszkańców wsi.
7. Budowa chodników

VII. KRÓTKOTERMINOWY PLAN ROZWOJU

1. Opis planowanego przedsięwzięcia.

W najbliższym okresie planuje się do realizacji projekt mający na celu częściową modernizację oraz wyposażenie domu Ochotniczej Straży Pożarnej w Szufnarowej. Dzięki funkcjonowaniu Domu OSP mieszkańcy wsi będą mogli spotykać się na imprezach kulturalnych, integrujących czy też rozrywkowych.

Istniejący budynek jest budynkiem dwukondygnacyjnym stanowiącym własność Gminy Wiśniowa. Na parterze znajduje się Ochotnicza Straż Pożarna oraz sanitariaty, na piętrze zaś ulokowana została sala widowiskowa i zaplecze kuchenne dla potrzeb społeczności lokalnej.

Projekt obejmuje odświeżenie elewacji zewnętrznej poprzez nakropienie świeżej warstwy farby, modernizację sali widowiskowej oraz zakup stołów krzeseł i wyposażenie do zaplecza kuchennego na potrzeby koła gospodyń wiejskich. W budynku wymieni się również kilka okien i drzwi tych, których stan jest na tyle niezadowolający, że wymaga natychmiastowej wymiany.

Warto wspomnieć, że choć przedsięwzięcie nie przynosi bezpośrednich korzyści materialnych to poprzez rozwój kulturalny i integrację społeczności wpływa na wiele dziedzin życia. Celem modernizacji budynku i zakupu nowego wyposażenia będzie częściowe zaspokojenie potrzeb społeczno – kulturalnych jak również pozytywnie wpłynie na jej aktywizację.

2. Kosztorys planowanego przedsięwzięcia.

Ogólny koszt projektu składa się z kosztów inwestycyjnych w kwocie 127 390,36 zł netto, oraz kosztów ogólnych w kwocie 9 000,00 zł.

Całość kosztów zostanie poniesiona w okresie lipiec 2007 – kwiecień 2008.

Lp.	Nazwa elementu	wartość w zł.
1.	Roboty remontowe nawierzchni dróg wewnętrznych i placów	35 328,77
2.	Nawierzchnia z kostki brukowej	4 199,77
3.	Posadzki z płytek terracota 30 x 30 cm	10 682,37
4.	Wymiana stolarki okiennej i drzwiowej	20 105,63
5.	Remont elewacji budynku domu ludowego	27 772,61
6.	Zakup wyposażenia budynku domu ludowego	29 301,21
	Razem wartość kosztorysowa netto	127 390,36
	Podatek VAT 22 %	28 025,88
	Ogółem brutto	155 416,24

3. Harmonogram planowanego przedsięwzięcia.

Działanie	Termin realizacji				
	Lipiec 2007	Sierpień 2007	Wrzesień 2007	Październik 2007 – Marzec 2008	Kwiecień 2008
Złożenie wniosku o dofinansowanie realizacji projektu w ramach działania 2.3 „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego SPO ROL					
Podpisanie umowy o dofinansowanie realizacji projektu					
Przeprowadzenie procedury przetargowej					
Roboty budowlane oraz zakup wyposażenia					
Złożenie wniosku o płatność w celu refundacji poniesionych kosztów projektu					

4. Lokalizacja planowanego przedsięwzięcia.

Źródło: internet

5. Zmiany Planu Rozwoju Miejscowości

Plan Rozwoju Miejscowości Szufnarowa zostaje zatwierdzony przez zebranie wiejskie. Wszelkie zmiany w PRM mogą być nanoszone aneksem przez zebranie wiejskie.